

Úterý 12. března 2013

P7_TA(2013)0075

Situace žen v severní Africe**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. března 2013 o situaci žen v severní Africe (2012/2102(INI))**

(2016/C 036/04)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 2 a čl. 3 odst. 5 druhý pododstavec Smlouvy o Evropské unii (SEU) a na článek 8 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na článek 23 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na společnou strategii Afrika-EU v rámci strategického partnerství mezi Afrikou a EU,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. září 2010 s názvem „Strategie pro rovnost žen a mužů 2010–2015“ (COM(2010)0491),
- s ohledem na společná sdělení Komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku nazvaná „Partnerství pro demokracii a sdílenou prosperitu s jižním Středomořím“ (COM(2011)0200), „Nový přístup k sousedství, jež prochází změnami“ (COM(2011)0303) a „Výsledky nové evropské politiky sousedství“ (JOIN(2012)0014),
- s ohledem na tematické a geografické finanční nástroje Komise týkající se demokratizace a lidských práv (jako jsou například evropský nástroj pro demokracii a lidská práva (EIDHR) a evropský nástroj sousedství a partnerství (ENPI)),
- s ohledem na strategii EU pro vymýcení obchodu s lidmi 2012–2016 (COM(2012)0286),
- s ohledem na rezoluci Parlamentního shromáždění Rady Evropy s názvem „Rovnost žen a mužů: podmínka úspěšnosti arabského jara“⁽¹⁾,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen ze dne 18. prosince 1979, na Úmluvu OSN o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989 a na Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie ze dne 25. května 2000,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 67/167 ze dne 20. prosince 2012 o mrzačení ženských pohlavních orgánů,
- s ohledem na IV. světovou konferenci o ženách, která se konala v září 1995 v Pekingu, na deklaraci a akční platformu přijaté v Pekingu a na následné závěrečné dokumenty přijaté dne 9. června 2000, 11. března 2005 a 2. března 2010 u příležitosti mimořádných zasedání OSN Peking+5, Peking+10 a Peking + 15, na nichž se diskutovalo o návazných opatřeních a iniciativách pro provádění pekingské deklarace a akční platformy,
- s ohledem na protokol Africké charty lidských práv a práv národů o právech žen v Africe,
- s ohledem na činnost Parlamentního shromáždění Unie pro Středomoří,
- s ohledem na istanbulsko-marrákešský proces a ministerské závěry první a druhé evropsko-středomořské ministerské konference na téma „posílení úlohy žen ve společnosti, které se uskutečnily ve dnech 14.–15. listopadu 2006 v Istanbulu a ve dnech 11.–12. listopadu 2009 v Marrákeši,

⁽¹⁾ Rezoluce 1873 (2012), kterou Parlamentní shromáždění přijalo dne 24. dubna 2012 (na svém 13. zasedání).

Úterý 12. března 2013

- s ohledem na závěry regionálních dialogů na Blízkém východě a v severní Africe mezi občanskou společností, státními subjekty a vedoucími politickými činiteli, které proběhly v červnu a v listopadu 2012 v Bejrútu a Ammánu v rámci regionálního projektu financovaného z prostředků EU „Podpora společného programu pro rovnost žen a mužů prostřednictvím istanbulskeho procesu“,
 - s ohledem na společný regionální program Komise a agentury OSN pro rovnost žen a mužů a posílení postavení žen UN Women pro oblast jižního Středomoří Spring Forward for Women (Více prostoru ženám),
 - s ohledem na 10. vydání zprávy UNICEF o pokroku v zájmu dětí věnované mládeži;
 - s ohledem na zprávu Rozvojového programu OSN o lidském rozvoji v arabském světě za rok 2005 nazvanou „Směrem k lepšímu postavení žen v arabském světě“ a za rok 2009 nazvanou „Výzvy pro bezpečnost lidí v arabských zemích“, a zejména na její kapitolu s názvem „Nejistá situace ohrožených osob“,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. února 2011 o situaci v Egyptě ⁽¹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2011 o zemích jižního sousedství a především o Libyi ⁽²⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. dubna 2011 o přezkumu evropské politiky sousedství – jižním rozměru ⁽³⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. dubna 2011 o používání sexuálního násilí v konfliktech v severní Africe a na Blízkém východě ⁽⁴⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. března 2012 o rovnosti žen a mužů v Evropské unii – 2011 ⁽⁵⁾,
 - s ohledem na své doporučení Radě ze dne 29. března 2012 o způsobu a podmínkách možného založení Evropské nadace pro demokracii ⁽⁶⁾,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví a stanovisko Výboru pro rozvoj (A7-0047/2013),
- A. vzhledem k tomu, že do dění „arabského jara“ v severní Africe se velmi výrazně zapojilo mnoho žen, zejména mladých žen, jež se od samého začátku účastnily demonstrací, veřejné a politické debaty i voleb a staly se aktivními hlasy občanské společnosti, mimo jiné v sociálních médiích a na blozích, a tedy měly a stále mají zásadní vliv na demokratické změny ve svých zemích a na posilování rozvoje a soudržnosti;
- B. vzhledem k tomu, že uvedené země procházejí politickou a demokratickou transformací a mění nebo upravují své ústavy, přičemž do tohoto procesu jsou soustavně aktivně zapojeny ženy, ať již jako poslankyně, volené funkcionářky nebo představitelky občanské společnosti; vzhledem k tomu, že výsledek tohoto procesu určí fungování demokracie v těchto zemích i základní práva a svobody a ovlivní postavení žen;
- C. vzhledem k tomu, že role žen při revolucích se nijak neliší od role, jež se od nich žádá v období přechodu k demokracii a přestavby státu; vzhledem k tomu, že úspěch těchto procesů je zcela podmíněn plným zapojením žen do všech úrovní rozhodování;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 188 E, 28.6.2012, s. 26.

⁽²⁾ Úř. věst. C 199 E, 7.7.2012, s. 158.

⁽³⁾ Úř. věst. C 296 E, 2.10.2012, s. 114.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 296 E, 2.10.2012, s. 126.

⁽⁵⁾ Přijaté texty, P7_TA(2012)0069.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P7_TA(2012)0113.

Úterý 12. března 2013

- D. vzhledem k tomu, že v uplynulých desetiletích v těchto zemích, byť nerovnoměrně, rostl počet žen s vysokoškolským vzděláním a sílilo zastoupení žen v organizacích občanské společnosti, v podnicích a institucích, a to i přesto, že možnost účinného uplatňování práv byla v diktátorských a paternalistických režimech omezená a zapojení žen podléhalo různým omezujícím podmínkám;
- E. vzhledem k tomu, že práva žen patří v současném politickém procesu mezi nejdiskutovanější otázky a pro ženy jsou hlavním tématem, neboť jim hrozí, že budou narážet na odpor a zastrašování, což může snížit šance na dosažení cíle sdílené demokracie a rovnoprávného občanství;
- F. vzhledem k tomu, že středobodem diskusí o ústavě jsou některé základní otázky týkající se postavení žen a mužů, například práva dívek a žen jako nedílná součást všeobecných lidských práv, rovná práva a soulad s mezinárodními úmluvami;
- G. vzhledem k tomu, že míra zastoupení žen v politice a v rozhodovacích funkcích ve všech oblastech se v jednotlivých zemích liší, ale ve srovnání s výrazným zapojením žen do různých protestních hnutí a s jejich vysokou účastí v následných volbách a také ve srovnání s rostoucím počtem žen, které získaly vysokoškolské vzdělání, je procentuálně neuspokojivá;
- H. vzhledem k tomu, že je třeba, aby obnovená evropská politika sousedství kladla větší důraz na rovnost žen a mužů, posilování pravomocí žen a podporu občanské společnosti;
- I. vzhledem k tomu, že EU v současnosti vynakládá na podporu rovných příležitostí žen a mužů v tomto regionu 92 milionů EUR, z toho 77 milionů EUR na dvoustranné úrovni a 15 milionů EUR na regionální úrovni;
- J. vzhledem k tomu, že nejvýznamnější z dvoustranných programů EU bude uskutečněn v Maroku s rozpočtem ve výši 45 milionů EUR, jež budou vynaloženy na podporu rovnosti žen a mužů, a vzhledem k tomu, že v Egyptě uskuteční agentura UN Women projekt s rozpočtem ve výši 4 miliony EUR, přičemž v Tunisku a Libyi provádí tato organizace dvoustranné programy zaměřené na přípravu žen na volby;
- K. vzhledem k tomu, že jednou z hlavních příčin dramatických změn v tomto regionu byla vedle touhy po právech, důstojnosti a spravedlnosti i sociálně-ekonomická situace, zejména vysoká míra nezaměstnanosti mladých lidí a žen a chudoba, které často vedly k marginalizaci žen a k jejich stále větší ohroženosti;
- L. vzhledem k tomu, že během povstání i po jejich skončení bylo v celém regionu spácháno na dívkách a ženách mnoho sexuálního násilí včetně znásilnění a testů panenství, jež byly používány jako prostředek politického nátlaku na ženy, mimo jiné i bezpečnostními silami, a veřejného sexuálního obtěžování; vzhledem k tomu, že extremistická hnutí se stále větší měrou uchylují k zastrašování na základě pohlaví;
- M. vzhledem k tomu, že situace migrujících žen a dětí je kvůli nestabilitě v některých částech regionu a kvůli hospodářské krizi ještě kritičtější;
- N. vzhledem k tomu, že v transformujících se zemích a v oblastech, v nichž jsou civilisté vystaveni konfliktům nebo v nichž se nachází velké množství uprchlíků či vnitřně vysídlených osob, se zvyšuje riziko obchodování s lidmi;
- O. vzhledem k tomu, že jedním ze zásadních témat ústavních diskusí je otázka, zda by ústava měla definovat islám jako národní nebo státní náboženství;
- P. vzhledem k tomu, že v prosinci 2012 se v referendu o egyptské ústavě nepodařilo zajistit potřebnou míru účasti občanů ani celospolečenský konsensus, což vedlo k tomu, že zůstaly nezodpovězené otázky a že existuje stále určitá volnost výkladu zásadních ústavních otázek, včetně práv žen;
- Q. vzhledem k tomu, že parlamentní rozměr Unie pro Středomoří a istanbulsko-marrákešského procesu je pro zákonodárce jedním z nejvhodnějších prostředků k výměně názorů na všechny tyto otázky a že součástí Parlamentního shromáždění Unie pro Středomoří je výbor pro práva žen, jehož je třeba náležitě využívat;

Úterý 12. března 2013

Práva žen

1. vyzývá orgány dotčených zemí, aby ve svých ústavách nevratně zakotvily zásadu rovnosti žen a mužů, která bude výslovně zakazovat všechny formy diskriminace žen a dívek a násilí namířeného proti nim, umožňovat pozitivní opatření a etablovat práva žen v politické, hospodářské a sociální sféře; vyzývá zákonodárce těchto zemí, aby reformovali všechny stávající právní předpisy a aby uplatňovali zásadu rovnosti ve všech projektech či legislativních návrzích, které by mohly vést k diskriminaci žen, například v oblasti sňatků, rozvodů, svěřování dětí do péče, rodičovských práv, národnosti, dědictví a právní způsobilosti, v souladu s mezinárodními a regionálními nástroji a aby upevnili existenci vnitrostátních mechanismů ochrany práv žen;
2. vyzývá orgány jednotlivých zemí, aby zaručily rovnost žen a mužů v trestních zákonicích a v systémech sociálního zabezpečení;
3. zdůrazňuje skutečnost, že rovná účast žen a mužů ve všech oblastech života je klíčovým prvkem demokracie a že zapojení žen do řízení a správy představuje nezbytnou podmínku pro společenský a hospodářský pokrok, sociální soudržnost a spravedlivou demokratickou vládu; proto naléhavě vyzývá všechny země, aby rovnost žen a mužů považovaly za prioritu svých programů na podporu demokracie;
4. zdůrazňuje, že probíhající proces transformace v severní Africe vyústí v demokratické politické systémy a společnosti pouze tehdy, bude-li dosaženo rovnosti žen a mužů včetně svobodného výběru způsobu života;
5. vyzývá orgány zemí severní Afriky, aby v plném rozsahu provedly Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen, protokoly k této úmluvě a všechny mezinárodní úmluvy o lidských právech, a upustily tedy od všech svých výhrad k Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen; žádá je také, aby spolupracovaly s mechanismy OSN na ochranu práv dívek a žen;
6. připomíná otevřenou diskusi islámských vzdělanek usilujících o výklad náboženských textů z hlediska práv žen a rovnosti žen a mužů;
7. připomíná, že je důležité zaručit svobodu projevu a náboženství a pluralitu, mimo jiné prostřednictvím prosazování vzájemného respektu a dialogu mezi jednotlivými vírami, a to zejména mezi ženami;
8. vybízí tyto státy, aby zahájily všeobecnou, širokou a dobrovolnou diskusi se všemi zainteresovanými stranami, mimo jiné s občanskou společností, sociálními partnery, místními ženskými organizacemi, orgány místní samosprávy a náboženskými vůdci, a dbaly o to, aby práva žen a zásady rovnosti žen a mužů byly chráněny a zaručeny;
9. připomíná, že žádné monoteistické náboženství neobhájí ani nemůže být použito k ospravedlnění násilí;
10. vyzývá severoafrické země, aby přijaly právní předpisy a konkrétní opatření zakazující a stanovující postihy za veškeré formy násilí na ženách včetně domácího a sexuálního násilí, sexuálního obtěžování a škodlivých tradičních praktik, jako jsou mrzačení ženských pohlavních orgánů a nucené sňatky, a to zejména v případě nezletilých dívek; zdůrazňuje, že je důležité chránit oběti a poskytovat jim zvláštní služby; vítá nedávnou kampaň tuniského ministra pro ženy a rodinné záležitosti proti domácímu násilí a trvalé odhodlání Maroka v této záležitosti, které v roce 2012 uspořádalo desátou celostátní kampaň proti násilí na ženách;
11. připomíná, že lesbické ženy čelí dvojí diskriminaci, a vyzývá orgány jednotlivých zemí severní Afriky, aby zrušily trestnost homosexuality a zajistily, aby ženy nebyly diskriminovány na základě své sexuální orientace;
12. zdůrazňuje, že beztrestnost veškerého násilí páchaného na ženách, zejména sexuálního, je důležité potírat tím, že se zajistí účinné vyšetřování, stíhání a přísné trestání těchto zločinů, náležitá ochrana menšin v rámci soudnictví a všem ženám plný přístup ke spravedlnosti bez diskriminace na základě náboženství nebo etnického původu;
13. vyzývá vlády jednotlivých zemí, aby zajistily dostatečnou odbornou přípravu pracovníků soudnictví a bezpečnostních složek, aby byli schopni náležitě řešit trestné činy sexuální povahy a jednat s jejich oběťmi; mimoto zdůrazňuje, že je důležité, aby přechodný soudní systém zohledňoval otázky rovnosti žen a mužů;

Úterý 12. března 2013

14. odsuzuje násilí ve všech podobách, zejména sexuální násilí, páchané před povstáními, v jejich průběhu i po jejich skončení a skutečnost, že nadále slouží jako nástroj politického nátlaku a jako prostředek útlaku, zastrasování a ponižování žen; vyzývá soudní systémy jednotlivých zemí, aby tyto trestné činy řádně stíhaly, a zdůrazňuje, že není-li možné vést soudní řízení na vnitrostátní úrovni, mohl by zasáhnout Mezinárodní trestní soud;

15. poukazuje na to, že v průběhu povstání i po jejich skončení byly ženy v severní Africe ohroženější a vzrostlo nebezpečí, že se stanou obětí trestného činu;

16. vyzývá země severní Afriky, aby pro oběti sexuálního násilí během povstání a po jejich skončení vytvořily strategii, která jim poskytne odpovídající odškodnění a ekonomickou, sociální a psychologickou podporu; vyzývá orgány v zemích severní Afriky, aby považovaly za prioritu postavení pachatelů před soud;

17. odsuzuje mrzačení ženských pohlavních orgánů, které se stále praktikuje v některých oblastech Egypta, a vyzývá orgány jednotlivých zemí, aby se více zasadily o uplatňování zákazu této praktiky, a Komisi, aby vytvořila programy zaměřené na její vymýcení, a to i zapojením nevládních organizací a zdravotní výchovy; dále zdůrazňuje, jak jsou pro boj s praktikou mrzačení ženských pohlavních orgánů důležité zvyšování povědomí, mobilizace společnosti, vzdělání a odborná příprava a zapojení státních, regionálních a místních orgánů a občanské společnosti i čelních představitelů náboženství a společností;

18. oceňuje skutečnost, že stále více států v tomto regionu se v uplynulých desetiletích rozhodlo zvýšit u dívek zákonný věk pro vstup do manželství (Egypt na 16 let, Maroko na 18 let a Tunisko a Libye na 20 let), a odsuzuje veškeré pokusy opět jej snížit nebo omezit dopad těchto reforem, neboť předčasné a často také nucené sňatky mají nejen negativní vliv na práva dívek, jejich zdraví, psychiku a vzdělání, ale také brání mýcení chudoby a tak nepříznivě ovlivňují hospodářský růst;

19. zdůrazňuje, že kultura, tradice nebo náboženství nemohou ospravedlnit žádnou diskriminaci či jakékoli násilí vůči ženám nebo dívkám;

20. zdůrazňuje, že je především při vytváření nových strategií v oblasti zdravotnictví nutné usnadnit přístup žen a dívek ke zdravotní a sociální ochraně a ke zdravotním a sociálním službám, zejména s ohledem na zdraví matek, pohlavní a reprodukční zdraví a práva v těchto oblastech; vyzývá orgány jednotlivých zemí, aby plně prováděly program Mezinárodní konference o populaci a rozvoji, akční program a program OSN pro rozvoj a populaci, a upozorňuje je na závěry zprávy Populačního fondu OSN nazvané „Ano volbě, ne náhodě: plánování rodiny, lidská práva a rozvoj“;

21. zdůrazňuje význam konkrétních akcí zaměřených na informování žen o jejich právech a význam spolupráce s občanskou společností a státními subjekty při přípravě reforem a provádění protidiskriminačních právních předpisů;

Účast žen na rozhodování

22. zdůrazňuje, že aktivní zapojení žen do veřejného a politického života v roli účastnic protestů, voliček, kandidátek a zvolených představitelk svědčí o jejich vůli plně uplatňovat svá občanská práva a bojovat za budování demokracie; zdůrazňuje, že nedávné události arabského jara ukázaly, že ženy mohou hrát v revolučních událostech důležitou roli; vyzývá proto k provedení všech nezbytných kroků včetně pozitivních opatření a kvót, které zajistí posun směrem k rovnocenné účasti žen na rozhodování na všech úrovních správy (od místní až po celostátní úroveň, od výkonné moci až po moc zákonodárnu);

23. považuje za nanejvýš důležité zvýšit počet žen, které se podílejí na přípravě předloh právních předpisů ve vnitrostátních parlamentech, s cílem zaručit vyváženější legislativní postupy a skutečně demokratický proces;

24. podporuje názor mnohých poslankyň z těchto zemí, že práva žen a rovnost žen a mužů a aktivní účast žen v politickém, hospodářském a společenském životě zlepšením jejich dovedností a potíráním diskriminace by mohly být více podporovány a lépe provedeny v právních předpisech, pokud by byl vytvořen ženský parlamentní klub nebo zvláštní parlamentní výbor pro rovnost žen a mužů, pokud již neexistuje, který by se zabýval touto otázkou a jenž by zajistil začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do parlamentní činnosti;

Úterý 12. března 2013

25. trvá na tom, že je třeba posílit zastoupení žen na všech úrovních rozhodování, zejména v institucích, v politických stranách, v odborech a ve veřejném sektoru (včetně soudnictví), a poukazuje na to, že v mnoha oblastech mají ženy často odpovídající zastoupení, což však i kvůli přetrvávající diskriminaci na základě pohlaví, genderovým stereotypům a tzv. skleněnému stropu již neplatí pro vysoké pozice;
26. domnívá se, že demokratická transformace vyžaduje provádění politik a mechanismů zohledňujících rovnost žen a mužů, které zajistí plnohodnotnou a vyváženou účast žen na rozhodování ve veřejném životě, ať již v oblasti politické, hospodářské, sociální či v oblasti životního prostředí;
27. zdůrazňuje významnou úlohu vzdělání a sdělovacích prostředků při prosazování změn postojů v celé společnosti a při přijímání demokratických zásad týkajících se respektování lidské důstojnosti a partnerství obou pohlaví;
28. zdůrazňuje, že je důležité, aby se více žen zapojilo do procesu mírových jednání, mediace, vnitřního usmíření a budování míru;
29. zdůrazňuje význam organizování a financování odborné přípravy žen na vedoucí politické funkce a všech dalších opatření, která by pomohla posílit postavení žen a zajistit, že se budou plně účastnit politického, hospodářského a společenského života;

Posílení postavení žen

30. oceňuje země, které zvýšily úsilí o vzdělávání dívek; znovu nicméně zdůrazňuje, že ženám a dívkám je nutné poskytnout lepší přístup ke vzdělání, zejména vysokoškolskému, a k doučování; upozorňuje na to, že odstranění negramotnosti žen vyžaduje ještě určité úsilí a že je nutné klást důraz na odborné vzdělávání včetně kurzů, jež zvýší počítačovou gramotnost žen; doporučuje, aby byla otázka rovnosti žen a mužů začleněna do učebních osnov;
31. zdůrazňuje, že by pro vlády a parlamenty zemí v severní Africe mělo být prioritou zajistit, aby měly dívky přístup ke kvalitnímu střednímu a vyššímu vzdělání, což je způsob, jak podpořit rozvoj a hospodářský růst a zaručit stabilitu demokracie;
32. žádá politiku, která by zohledňovala specifickou situaci nejohroženějších skupin žen, jako jsou dívky, ženy se zdravotním postižením, přistěhovalkyně, příslušnice etnických menšin a lesbické a transsexuální ženy;
33. zdůrazňuje, že je třeba vyvinout mnohem větší úsilí k zajištění ekonomické nezávislosti žen a na podporu jejich zapojení do hospodářské činnosti, a to i v zemědělství a v odvětví služeb; poukazuje na to, že ekonomická nezávislost žen zvyšuje jejich schopnost vzdorovat násilí a ponižování; domnívá se, že by měla být rozvíjena výměna osvědčených postupů mezi podnikateli, odbory a občanskou společností na regionální úrovni s cílem podpořit zejména nejvíce znevýhodněné ženy ve venkovských oblastech a chudinských městských čtvrtích;
34. vyzývá vlády severoafrických zemí, aby povzbudily a podpořily větší účast žen na pracovním trhu a aby přijaly všechna nezbytná opatření, jež zabrání diskriminaci na základě pohlaví na pracovišti; zdůrazňuje, že jsou potřeba nástroje, které ženám umožní vstoupit na pracovní trh i v odvětvích, která pro ně byla tradičně uzavřena;
35. uznává úlohu, kterou hrají sdělovací prostředky v informování o záležitostech, jež se týkají situace žen a jejich role ve společnosti, a také jejich vliv na postoje občanů v jejich zemích; doporučuje vypracovat akční plán, jehož cílem bude podpora žen ve sdělovacích prostředcích, a to z hlediska profesního postupu i jako příležitost sledovat, jak jsou ženy prezentovány v televizi, prostřednictvím produkce televizních programů a využíváním nových médií (internetu a sociálních sítí) k podpoře politického zapojení žen a k propagaci názoru, že tradice a rovné příležitosti mohou být ve vzájemném souladu;
36. doporučuje, aby byly podniknuty kroky s cílem monitorovat posilování postavení žen včetně toho, jaká práva mají v pracovněprávních vztazích, a to zejména v průmyslu a v odvětví služeb, ve venkovských oblastech a v městských průmyslových oblastech, a podpořit podnikání žen a jejich rovnocenné odměňování;

Úterý 12. března 2013

37. zdůrazňuje, že mezi velikostí sektoru malých a středních podniků v určitém státě a mírou jeho hospodářského růstu existuje pozitivní vzájemný vztah; je přesvědčen, že velmi užitečným nástrojem k posílení postavení žen je mikrofinancování, a připomíná, že investice do žen jsou také investicemi do rodin a společenství a pomáhají vymýtit chudobu, sociální a hospodářské nepokoje, posilují sociální soudržnost a poskytují ženám větší ekonomickou nezávislost; připomíná, že mikrofinancování se neomezuje na poskytnutí úvěru, ale zahrnuje také řízení, finanční a obchodní poradenství a programy spoření;

38. vyzývá veřejné orgány jednotlivých zemí, aby navrhly rámcové strategie mikrofinancování s cílem zamezit nezamýšleným důsledkům, jako je předlužení, s nimiž se ženy mohou potýkat v důsledku nedostatečných informací nebo nedostatků v příslušných právních předpisech;

39. vybízí země severní Afriky, aby vytvořily mechanismy podpory pro podnikatelky, a to mimo jiné prostřednictvím zajištění relevantních informací, právní ochrany, vzdělávání umožňujícího profesní růst a kurzů manažerských dovedností;

40. vybízí k posílení postavení žen prostřednictvím výměnných projektů, které ženským organizacím a jednotlivým vědeckým pracovnícům z různých zemí umožní, aby se setkávaly a sdílely své zkušenosti a získané poznatky s cílem navrhnout strategie a činnosti, které by při zohlednění specifických potřeb bylo možno uplatnit v zemích jejich původu;

41. zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby programy a opatření pro posílení postavení žen v tomto regionu stavěly na třech úrovních intervence: zaprvé, na institucionální úrovni, na prosazování rovnosti žen a mužů prostřednictvím reformou právního rámce a nových právních předpisů, včetně zajištění technické podpory; zadruhé na podpoře organizací občanské společnosti, které mohou vystupovat na obranu práv žen a pomoci zvýšit jejich zapojení do rozhodovacího procesu; a zatřetí na bezprostřední činnosti na úrovni místních společenství, zejména ve venkovských oblastech, s cílem změnit sociální chování a tradice a poskytnout ženám prostor v sociálním, ekonomickém a politickém životě v rámci jejich společenství;

Evropská politika sousedství/činnost EU

42. zdůrazňuje, že evropský nástroj sousedství a partnerství by měl učinit jedním z hlavních cílů svých programů práva žen, rovnost žen a mužů a posilování postavení žen, neboť při posuzování pokroku v oblasti demokratizace a lidských práv jsou to jedny z klíčových ukazatelů; domnívá se, že ve strategických dokumentech pro jednotlivé země a jejich orientačních programech by měla být stanovena rovnost žen a mužů jako priorita;

43. vyzývá Komisi, aby i nadále a s větším důrazem začleňovala hledisko rovnosti žen a mužů do různých intervencí EU bez ohledu na jejich základní téma, a vybízí Komisi, aby pokračovala ve spolupráci s mezinárodními organizacemi a využila je coby prováděcí subjekty, jako je tomu např. v případě agentury UN Women;

44. vybízí Komisi, aby při vypracovávání plánů spolupráce s organizacemi občanské společnosti v zemích severní Afriky dbala na začleňování hlediska rovnosti žen a mužů s cílem omezit nerovnost mezi nimi a vytvořit podmínky pro spravedlivé zastoupení žen a mužů v rozhodovacích procesech;

45. vyzývá místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku, aby prohloubila dialog s arabskými regionálními institucemi s cílem zajistit v celém regionu jejich vedoucí úlohu, pokud jde o zohledňování práv žen a související politiky;

46. vyzývá místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku a Komisi, aby realizovaly společný pracovní program spolupráce podepsaný s Ligou arabských států, zejména pokud jde o posilování postavení žen a lidská práva;

47. vyzývá Komisi, aby navýšila finanční prostředky na podporu žen v tomto regionu; je přesvědčen, že tato podpora by měla nadále zohledňovat specifika jednotlivých zemí a společné problémy, například v politické a hospodářské oblasti, kterým tyto země čelí na regionální úrovni, a že je nutné usilovat o vzájemnou doplňkovost regionálních a dvoustranných programů;

48. vyzývá Komisi, aby podporovala rozvoj programů zaměřených na vedení lidí pro ženy, které významně ovlivňují veřejné mínění, a pro čelní představitelky v odvětví obchodu a financí a aby dále podporovala stávající programy v této oblasti;

Úterý 12. března 2013

49. domnívá se, že by měla být práva žen a rovnost žen a mužů náležitě zohledňována v závazcích přijatých partnery v souladu se zásadou „více za více“ v rámci obnovené politiky sousedství; vyzývá proto místopředsdkyni, vysokou představitelku a Komisi, aby transparentním postupem, v jehož rámci bude konzultováno se širokou škálou zainteresovaných stran, včetně organizací zabývajících se právy žen a organizací občanské společnosti, vypracovaly jasná kritéria pro zajištění a sledování pokroku;
50. vyzývá zvláštního zástupce EU pro lidská práva, aby v souladu s revidovanou strategií EU pro oblast lidských práv věnoval zvýšenou pozornost právům žen v severní Africe;
51. zdůrazňuje, že je důležité podporovat účast žen ve volebním procesu, a vyzývá proto orgány příslušných zemí, aby přijaly ústavní pravidla, která dají ženám právo účastnit se voleb a odstraní překážky, jež jim ve skutečné účasti ve volbách brání; vyzývá EU, aby úzce spolupracovala s vládami jednotlivých zemí s cílem poskytnout jim osvědčené postupy pro poučení žen o jejich politických a volebních právech; připomíná, že by se tak mělo dít prostřednictvím programů pomoci během celého volebního cyklu, a bude-li to nutné, měla by účast žen úzce sledovat volební pozorovatelská mise EU;
52. vyzývá Komisi, aby nadále sledovala, jak jsou v zemích severní Afriky prováděna doporučení volebních pozorovatelských misí EU týkající se práv žen, a předložila Parlamentu zprávu;
53. vyzývá místopředsdkyni, vysokou představitelku a Komisi, aby se zabývaly diskriminací práv zaměstnankyň v pracovněprávních předpisech v rámci politického a strategického dialogu se zeměmi severní Afriky s ohledem na zásadu „více za více“ a aby podporovaly členství žen v odborových organizacích;
54. vyzývá Komisi a další dárce, aby podporovali programy zaměřené na zajištění rovného přístupu všech žen na pracovní trh a k odborné přípravě a aby zvýšili objem finančních prostředků určených na podporu budování kapacit ženských organizací a sítí občanské společnosti na celostátní a regionální úrovni;
55. vyzývá Komisi, aby poukazovala na pozitivní vzory z řad podnikatelek ze severoafrických zemí nebo z organizací, v nichž působí podnikatelky z Evropy i severní Afriky, a to i v oblasti technologií a průmyslu; vyzývá proto Komisi, aby vytvořila nástroje pro šíření příslušných informací s cílem zajistit, aby získané zkušenosti mohly být co nejvíce využity k propagaci a ke zvýšení povědomí o potenciálu rozvoje těchto činností ve společnostech s méně dynamickou ekonomikou;
56. vyzývá Komisi, aby při posuzování dopadů u zemí, s nimiž jsou vedena jednání o uzavření „prohloubené komplexní dohody o volném obchodu“, vzala v potaz možný sociální dopad této dohody a její možný vliv na lidská práva, především na práva žen, a to i v neformální sféře;
57. vyzývá Komisi, aby podpořila opatření, která zajistí, že budou bezprostředně a dostatečně uspokojeny specifické potřeby žen v krizových situacích a při konfliktech, včetně situací, kdy jsou ženy vystaveny násilí páchanému na základě pohlaví;
58. vyzývá místopředsdkyni, vysokou představitelku a Komisi, aby v rámci politického a strategického dialogu se zeměmi severní Afriky zaručily prostředí příznivé pro svobodné působení občanské společnosti a pro její účast na demokratických změnách;
59. vyzývá Komisi k zajištění toho, aby se více členů delegací EU cestujících do tohoto regionu věnovalo otázkám rovnosti žen a mužů a aby bylo v rámci plánování konzultováno také s ženami a nevládními organizacemi;
60. vítá skutečnost, že agentura UN Women zřídila v severní Africe kanceláře, a vybízí delegace EU v těchto zemích, aby pokračovaly ve spolupráci s kanceláři OSN s cílem zavést opatření, která by zaručila rovnost žen a mužů a prosazovala práva žen v návaznosti na arabské jaro;

Úterý 12. března 2013

61. vyzývá Komisi, aby podpořila vytváření a zajistila financování poradenských středisek a „ženských center“, v nichž se ženy budou moci poradit o jakékoliv záležitosti od politických práv přes zdravotní otázky a ochranu před domácím násilím až po právní záležitosti, neboť ucelený přístup k ženám je nejen účelný, ale také diskretnější, jedná-li se o násilí;
62. vybízí orgány jednotlivých zemí severní Afriky, aby zavedly programy ke zvýšení informovanosti o domácím násilí a zároveň budovaly azylové domy pro ženy, které byly nebo momentálně jsou vystaveny domácímu násilí;
63. vyzývá orgány zemí severní Afriky, aby pro ženy, které se staly obětí či svědky násilí, zajistily náležitou lékařskou a psychologickou podporu, bezplatné právní služby a přístup ke spravedlnosti a mechanismům pro podávání stížností;
64. připomíná, že podporu občanské společnosti, nevládním organizacím a organizacím žen je třeba zajišťovat i prostřednictvím mechanismů Unie pro Středomoří; vyzývá Komisi, aby usnadnila spolupráci mezi ženskými organizacemi v EU a jejich protějšky v severní Africe;
65. vyzývá Komisi, aby v zemích severní Afriky podpořila úsilí o budování pevné a udržitelné demokracie založené na dodržování lidských práv, základních svobod, práv žen, zásad rovnosti žen a mužů, nediskriminace a právního státu; zdůrazňuje, že je třeba podporovat rozvoj aktivního občanství v tomto regionu prostřednictvím technické a finanční podpory občanské společnosti s cílem přispět k vytvoření demokratické politické kultury;
66. vyzývá Komisi, aby zajistila plnou transparentnost obchodních jednání, a to i ohledně veškerých podkladů, na jejichž základě jsou vypracovány návrhy obchodních dohod; zdůrazňuje, že do celého procesu by měly být aktivně zapojeny ženské skupiny a organizace občanské společnosti;
67. vyzývá Parlamentní shromáždění Unie pro Středomoří, aby každoročně věnovalo své březnové zasedání situaci žen v tomto regionu;
68. vyzývá Komisi, aby podporovala posílení istanbulsko-marrákešského procesu a programy, které prosazují dialog mezi občanskou společností a vládami v evropsko-středomořském regionu;
69. je přesvědčen, že nově zřízená Evropská nadace pro demokracii by měla věnovat zvláštní pozornost zapojení žen do procesů demokratických reforem v severní Africe, a tedy podporovat ženské organizace a projekty týkající se oblastí, jež jsou citlivé z hlediska rovnosti žen a mužů, jako jsou například podpora mezikulturního a mezináboženského dialogu, potírání násilí, vytváření pracovních míst, podpora kulturní a politické účasti, rozšíření rovného přístupu ke spravedlnosti, zdravotnické služby a vzdělávání žen a dívek nebo prevence a porušování práv žen;
70. žádá Komisi, členské státy a zejména koordinátorku EU pro boj proti obchodování s lidmi, aby v rámci strategie EU pro vymýcení obchodu s lidmi na období 2012–2016 zohledňovaly koordinaci činností vnější politiky EU a postupovaly v této záležitosti společně; domnívá se, že pokud je to možné, měly by být orgány zemí severní Afriky podněcovány k tomu, aby se v boji proti obchodování s lidmi spojily s ostatními státy v tomto regionu;
71. žádá Komisi, aby podporovala ženské projekty a posilovala ženské sítě na univerzitách, v médiích, v kulturních subjektech, ve filmovém průmyslu a v dalších tvůrčích odvětvích, a trvá na tom, že je důležité posilovat kulturní vztahy mezi zeměmi na obou březích Středoziemního moře, a to i prostřednictvím sociálních médií, digitálních platform a satelitních přenosů;
72. vyzývá vlády a orgány členských států, aby učinily ženská práva prioritou svých dvoustranných diplomatických a obchodních vztahů se zeměmi severní Afriky;
73. vyzývá Komisi, aby posílila výměnné programy pro studenty vysokých škol, jako je například Erasmus Mundus, a podpořila účast mladých žen; vyzývá také k rozvoji meziregionální spolupráce mezi regiony severního a jižního Středomoří (ať prostřednictvím možnosti absolvovat část studia v zahraničí nebo prostřednictvím přímé výměny mezi partnery na téže úrovni);

Úterý 12. března 2013

74. vítá partnerství v oblasti mobility, která usnadňují výměny a pomáhají lidsky a důstojně řídit migraci;

o
o o

75. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám členských států.

P7_TA(2013)0076

Přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. března 2013 o přípravě víceletého finančního rámce ve vztahu k financování spolupráce EU s africkými, karibskými a tichomořskými státy a zámořskými zeměmi a územími na období 2014–2020 (11. Evropský rozvojový fond) (2012/2222(INI))

(2016/C 036/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na dohodu z Cotonou mezi africkými, karibskými a tichomořskými státy (státy AKT) na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, která byla podepsána dne 23. června 2000 ⁽¹⁾,
- s ohledem na část IV Smlouvy o fungování Evropské unie (Smlouva o fungování EU) a rozhodnutí o přidružení zámoří ze dne 27. listopadu 2001 ⁽²⁾, na jehož základě se k EU (dříve ES) přidružuje řada zámořských zemí a území (ZZÚ),
- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii (rozhodnutí o přidružení zámoří) (COM(2012)0362), jež Komise přijala dne 16. července 2012 a jež v současné době projednává Rada,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 7. prosince 2011 nazvané „Příprava víceletého finančního rámce ve vztahu k financování spolupráce EU s africkými, karibskými a tichomořskými státy a zámořskými zeměmi a územími na období 2014–2020 (11. Evropský rozvojový fond)“, COM(2011)0837,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. října 2011 nazvané „Zvýšení dopadu rozvojové politiky EU: Agenda pro změnu“ (COM(2011)0637),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 21. června 2001 nazvané „Akční plán pro začlenění rovného přístupu k mužům a ženám do spolupráce pro rozvoj Společenství“ (COM(2001)0295),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. září 2012 s názvem „Kořeny demokracie a udržitelný rozvoj: spolupráce Evropské unie s občanskou společností v oblasti vnějších vztahů“ (COM(2012)0492),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. června 2011 s názvem „Rozpočet – Evropa 2020“ (COM(2011)0500),
- s ohledem na Evropský konsensus o rozvoji ze dne 20. prosince 2005 a plán evropské rozvojové spolupráce a hlavní směry, které z něj vyplývají,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 3. Dohoda byla revidována v Lucemburku dne 25. června 2005 (Úř. věst. L 287, 28.10.2005, s. 4) a v Ouagadougou dne 22. června 2010 (Úř. věst. L 287, 4.11.2010, s. 3).

⁽²⁾ Úř. věst. L 314, 30.11.2001, s. 1. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2007/249/ES (Úř. věst. L 109, 26.4.2007, s. 33).